

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ВБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ДА-ЛИ ЋЕ, БОЖЕ И ОВАЈ БРОЈ „СТАРМАЛОГ“ ПОЈЕСТИ БЕОГРАДСКА ПОМРЧИНА!

„Стармали“ се захука,
Махне каткад руком
На те пчеле, што господи
Стоје за клобуком.

Пчела пчели говори:
Држимо се само!
Једна другу штедимо,
Да се не издамо!

Ако који западне
У кал до лаката, —
Не дајмо га, затварајмо
На апсани врата!

Питање је: је-ли ко
Од нашег еснафа, —
Наћи ћемо за њега
Меки параграфа.

Параграфи мекани
Могу хаснит' само
Ако уз њих и судије
Добро о мекшамо.

Спели смо се ђаволски
У вигове вајне;
Шта ће бити, ако сами
Не чувамо тајне.

Замазујмо тикву ту,
Док траје помада;
Пукне-л' тиква — уфуфуф —
Виће грдна смрада.

Гледаћемо што дуже
Да се копрцамо;

Чувајмо се, један другог
Ми да не издамо!

Али, да нас не карају
Да смо здраво млаки,
Ма над киме морамо с'
Ми показат' јаки.

Скупимо се уз нашу
Виделовску лампу;
Одгурајмо ђускијом
Ту слободну штампу.

Строгост нашу пустимо
Нек невине вија.
(Место Аце Протиног,
Нек „Стармали“ вија.)

И овај ће, * даклем број
Бити старе среће:
Претплатници чекаће га,
Ал га видет' неће;

Уста ће му запушит'
(Да им савест спава);
Чуваће га педесет
Полицајски брава.

Ти ћеш трпет', „Стармали“,
Што ти ј' с више дано, —
Али за то ипак је
Целом свету знано:

Да ће трајат', трајати
Ово худо стање —
Само ветар први док
Не духне кроз грање.

Шетња по Новом Саду.

СХХІV.

Читао сам више пута, како други народи бележе о својим славним људима и поједине маленкости из приватног живота; све је то ако и не бог зна како важно, али за потомке свакојако занимљиво. Тако је забележено, како је Лесинг јео радо сочива, Шилер шунке; велики филозоф Кант се није никуд макнуо из Кенигсберга, па ни у најближу околину и т. д.

С тога ми је увек некако неправдо, зашто да и ми о нашим славним људима не доносимо такве бележке, потомци би се за цело радовали, кад би читали. Но што је пропуштено, то се даде надокнадити, и ево ја ћу да започнем то бележење, а други после нека наставе:

Абердар је у вече пред спавање обично скидао свој мидер.

Брашнар Јанаћ, надзорник земунских местних школа, умео је по мало и срицати.

Поп Магараш из Сурчина само је онда црковао магер народним посланицима у Карловцима, кад је био пијан.

Поп-Аћим је недељом пре подне остављао своје ловачко одело, па је облачио мантију.

Поп Никола земунски страшно је мрзио на кловерки еспап, кад је празан.

Наименовани Герман радо је примао из Даља рекомандирана писма.

Поп Серавим је волео јести печеног ћурка, него држати предик у цркви.

Чеда Мијатовић играо се радо пунишака и српских финансија.

Алекса Поповић председник народне скупштине, играо се са реквизиционим квитама шурбури даганема.

Тако би се од прилике дало о сваком нашем славном човеку забележити све што је знаменито у његовом животу, како би се и други научили, те за њиховим примером пошли.

Ја би и сам наставио даље, али сам принуђен сад другу шетњу да предузмем: позиви у бербу стижу са свију страна, те човек не зна куда ће пре. Прeko године смо навикнути на саме позиве на претплату и на плаћање пореске решганције од преклане, те како се човек на те позиве већином није одазивао, то учтивост захтева, да се бар на позиве у бербу одазове, тим пре, што код позива на претплату и на плаћање пореза има човек увек неког немилосапа, а код позива у бербу има милог ћебапа. Оно до душе има кадикад забаве и код позива на плаћање пореза налик на забаве у берби, тако на пример у Капољни су пре неки дан пуцали и зпиштоља на екзеквента пореског, онако као што се и у берби обично пуца; код позива на плаћање порције попише екзеквент све што се нашло у кући, а и у берби ономад попише браћа све, што се у кући нашло; код утеривања пореза на товаре се ствари на кола, па се носе, а и из бербе се многи натоварени враћају; код утеривања порције и кад се ствари из куће однесу многа жена запева, а тако исто и у берби хоће женска која на захтевање друштва и да запева. Из целог дакле следује, да су плаћање порције и берба врло налик, и скоро једнака уживања. С тога остаје човеку да бира, којим ће се уживањем наслађавати. Ја спадам ме-

ПОДЛИСТАК.

Таковски крст. *)

Хуморска од Ђ. Ст.

— Шта се устежеш Тошо! Приповедај ми ми, бога ти, какву епизоду из твог карловачког живота!

— Та знаш, ја би! ал' неће бити тако занимљиво, као оно твоје на градачкој гласији — а ја опет не трим конкуренције!...

— Којешта! Nur zu!

— Е па silentium!

*

Да, да! Лепе су то успомене из златних дана наше младости!

Можда би хтео знати и кад је то било, што ћу ти приповедати?

Е — то је било још онда, кад смо се надали, да ћемо много више добити, него што смо добили, т. ј. за време српско-турске војне. У оно блажено доба, кад се није знало, каквих ћемо народних и о-младинских скупштина имати, кад се није знало, шта ће бити у Тиса — Еслару и какве ће се књиге у карловачкој гимназији уваћати.

Бејак на стану код госпође Лексе — ја и неки Пера Цекић.

То ти беше добра газдарица. Угађала нам је у свачем Сваки час смо добивали леба намазана с медом, или позамашан комад „штрудле“ с купусом. Ако смо били дашператни или болесни — чаша кафе не фали! Али и ми смо њу волели. Уверавали смо је, да је она идеал свију газдарица, и да је најлексастија Лекса. Обећасмо јој и презенат, када постанемо своји људи, премда је она само фотографије наших жена молила. Тако јој обећа Пера, да ће јој — кад постане адвокат — послати печено прасе и у његовом благоутробију уоквирену слику своје будуће милости-ве. Ја опет, да би превазишао Перу, обећам читаво назиме, коме ће висити о врату слика моје жене, а о рену слика пунице и то у профилу, брустбилд, као што она то већ воле.

А добра Лекса смеје се, већ у напред ужива, како ће посматрајући слике наших жена јести прасета et comr.

И тако смо увек доброћудно међу собом живовали.

Једаред седим ја solo у соби, па се спремам за матуру — ваљало ми је свршити физику, математику и остале занимљиве и незанимљиве студије једног абитуријента

*) На расписану награду „Стармалог.“

Љу оне ређе људе, који волију бербу, него порцију, а то је из тог простог узрока, што је берба само једанпут у години, а порцију могу плаћати кад хоћу, и у сред зиме, (међутим увек је зима, кад се порција мора да плаћа).

Код брата Милана у берби имао сам част, да су ме изабрали за столоравнатељевог пандура, што је свакојако пријатнији позив, него ли оног пандура, што прати пореског егзеквента, јер док овај мора да носи неке цедуље, ја сам био опроштен од манипулисања са цедуљом (ако се т. ј. може она кеса, кроз коју се цеди слатко вино, тако назвати; но ово већ спада у онај нови речник, исправљен у логичном смислу) Видео сам том приликом и то како се грожђе муља: узму се калуђерски образи (т. ј. сремачка муљала), па се гњечи грожђе у чабру. Тако дакле сваком приликом може човек по нешто да научи. Путујући кући преко неких јаруга и ћуприја, што су преко потока и јендека саграђене, чинило ми се чисто да сам на дравској ћуприји у Осеку, и све сам стрепио, да не читам који дан у новинама, да сам се удавио и пропао. Но хвала богу, ја сам преко тих свију ћуприја сретно прешао, (јер сам их пешке обилазио). Међу бербом и порцијом само сам нашао једину разлику, а то је, што од лањске порције нема човек никакве хасне ни уживања, а плодовима лањске бербе ми смо се цело вече наслађивали, тако да нам је и сутра дан глава бучала, као Алекси Поповићу, председнику београдске народне скупштине, кад су га ухватили у превари са реквизиционим квитама.

Кад је реч о Београду љубопитљив сам, да ли су и београдски министри своју бербу већ свр-

Пера отишао на инструкцију, код неког столара, коју је редовно обављао за 3 ф. месечно! Заиста, ко познаје карловачке кондиције — тај се мора посумњати у скупоћу данашњег времена.

Елем баш сам превртао листово у историји — кад ал' уђе гђа Лекса.

„Извините господине Тошо — ту се мало насмеши, „да вас што не узнемирујем . . . имала бих нешто да вам кажем!“

„А, вије него! Ви мене никад не узнемирујете!“ одговорим ја смешећи се, али радознано.

„Знате, данас је петак, а вечера на тај дан није у „благодјејанију“ особита, па . . .“

То ме је електрисало. Дакле ту се ради о пројекту какве лепе вечере — и мени се у тај пар учини, да сам изванредно гладан.

„Ви имате право госпо Лексо!“ рекох ја, па запевам ону „чобан код оваца:“

„По три дана не једем кувања

А од меса ни спомена нема. . .“

„Да. Него ви би могли данас лепо вечерати — помислите само печења. . .“

„Печења!“ ћипим ја.

„Па фришких кобасица, карменадле. . .“ и ту поче ређати све драгоцене појединости закланог свинчета.

шили, хоће ли они скоро обрати (или ће би и обратио)? Обрате, и с тим је људма чудновато, мал' не рекох чедновато! Од како су покренули званични лист „Еру“, све им нешто иде на-е-р-о. Сад опет рачуниције нису имали друга посла, него похватили неке конце о неуредностима у неким старим квитама. Та то је готово, да човек квитира! Па ћемо бар онда бити квити!

Међутим збогом драги читаоци и — министри. Срећан вам пут, — ако пођете у бербу.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

+ Управа „Алфелдске жељезнице“ тражи инцинире, који умеју још нежније, финије и филиграније ћуприје градити него што је она дравска у Осеку, то захтева данашњи ступањ културе у Мађарској.

△ Дечица у Осеку праве ћуприје од карата. Једна им се ових дана срушила.

× Управа „Алфелдске жељезнице“ чим је дознала за грозну несрећу, што се код Осека догодила, таки је наредила, да се — дели дивиденда, а члановима управе повиси плата.

+ У сремским виноградима подиже се за време бербе фабрика за — запалења плућа и равматизам. Нужнога материјала (хладне кише, ветра и лакоислености) има у изобиљу.

□ Бечки фијакерски лист „Екстраблат“ пре-

„Та ваљда није! Па ко би нас то могао позвати — или кога би ми могли позвати, да нас позове?“

„Е то је чвор, неће вас хтети позвати!“

Ја се пренеразих као човек, који је осуђен на бели лебац (благодјејански — и ништа више). Тај Überraschung ме је за срце ујео, а још више за стомак. Осетих, како ми се глад потевцира.

„Па шта ми онда врагу густирате, кад нас неће позвати.“ па поновим тужно:

„А од меса ни спомена нема! . . .“

„Та вељутите се господине Тошо, неварам ја вас; могућност је ту, да се осмочите!“

„Каква могућност! Ваљда да крадемо — фала лепо! Да нас још ко муљалом издевета — не би марио ни за све карловачке свиње!“

„Шта вам пада на ум, каква крађа? Но лукавство ипак морате употребити!“

„Како? Да докажем ваљда, да ја нисам ја, већ синовац или кумче дотичног свињоубице! Таман — данас се неда нико преварити, а најмање овде!“

„Та каква ђачка шал, а после Панте вије тако учеван човек!“

„А? код Панте је тај Sautanz? Хм, знате шта, кажите ви то Пери, он је врагодан. . .“

Баш ја у речи, а Пера уђе, љут као тигар.

Али овде ћу мало застати, да ти преставим м

ти Првој гори. — Е сад је дакле крај! Турке и Албанезе Црногорци увек храбро одбију, али „Екстраблата“ за јамачно неће моћи одбити — већ ако да му одбије на лудост!

Из Загреба је стигла у Карловце нека окружница — у виду земљетреса, који је сад окружио карловачки хатар. Ја сам се увек бојао, да Штросмајер не метне и у Карловце свој прст.

□ Сад је опет саборски одбор одредио сазив карловачког сабора за Митровдан. Најбоље би било да се у почаст поп Куки сазове сабор о Кукову-дну.

+ У Тиса-Есларској афери још једнако тако стоји, да нико није каштигован, осим — Естире Шољмоши.

× Новосадски читаонички одбор опомиње јавно у новинама једног сиромашног трговца, који већ одавно и не станује у Н. Саду, да плати дуг за чланство читаоничко. — Но нама је познато да има и митроносних глава, а и новосадске господе, који „Читаоници“ дугују, па како би било да ови најпре лепим примером сиромашним трговцима предходе у овом критичном времену?

× Кажу да председник београдске нар. скупштине, Алекса Поповић, није понео собом у затвор и председничко звоно, јер ће тамо бити у самоћи, а сам себи неће звонити, та њему је и тако већ одзвонило!

га пријатеља Перу. Човек средњег стаса, црних, лепих бркова и црних, нешто сањалачких очију. Лице му је бледо-жуто, те му даје некако светитељски изглед. Све је на њему пропорционално — једном речи: леп младић. — Само је имао једну ману и та је кварила добар утисак, који би он иначе на човека учинити могао. А то је држање. Кад је ишао, ишао је као разглављен. Механично кретање његових руку и ногу и нехотице је опомињало на опе пајаци по излосима, које кад за конач повучеш, а они све скачу. При том су му брци увек висили као у сеоског црквењака; скоро је увек десном руком леви брк гладио.

Мало је лакоислен био, али при свем томе ваљан пријатељ. Дара особита. Певао је и песме; у једној рече:

„Земља ће ме да измеће
Не одем ли на пролеће...“

т. ј. на Турке — но то до душе није урадио.

Но главна му особина беше лакрдијашлук — киптио је у шали и вицевима, па ако му је је каква шала за руком испала, тад је уживао. Знао се увек — што — но веле — наћи.

Ево једног примера ради илустрације.

Једаред наумисмо, да се мало код куће прочастимо. Пера ће да купи меса и ја му рекох, да моли

? У Грацу, у Штајерској је општина избрала одбор, који ће се старати какве мере да се предузму, ако би дошла колера. Чудо нам је да овде у Мађарској, где се иначе јако заузимају за штајерске (пореске) ствари, неће и у томе да се угледе, на ту штајерску варош.

* * * Ових дана састаје се синод у Карловцима. Нек г. г. чланови пазе, да не навуку сип-одијум народа на себе.

† Ако би ми заборавили, да се са идућим бројем навршује трећа четврт „Стармаломе“ молимо преглатнике наше, да нас поштанским упутницама на то опомену.

Аб.

Господ. Димитр. Драгићу, трговцу

у Д. Соли у Босни.

Ми смо као што знате, сазидали леп храм божији, који смо посветили светом Сави, да му он буде патрон, како би његов дух задахнуо и нас, који ћемо се у том храму у вери, љубави, и наду крепити.

Међу тим нашли сте се ви (и ваши патрони) да Д. Сољанима солите памет, — ви сте тако велики Срби и православници, какве никад више српска мајка родити неће, — јер ви не можете да признате св. Саву цркви нашој да патрона, трубећи по народу да је св. Сава био — Шокац.

Молећи бога да сачува лепу слогу нашу од таквих православних Срба као што сте ви, и да нам дарује што више таквих Шокаца, као што је св. Сава Остајемо ваши суграђани **Дољно Сољани** (у Босни.)

касапина, да му што мање костију даде. Пера оде касапу.

„Добар дан желим, — дајте ми молим вас четир фунте меса,“ па се стаде смејати.

„Ево одма господине Перо, а шта вам је тако смешно.“ Рече касап.

„Та слушајте молим вас, окладио сам се са мојим колегом Пајом — ви га познајете — за пет форината; каже, да ће појести четир фунте меса! Него брат — Ацо, ако и ви мислите коју ицу од окладе понити, дајте ми што мање костију!“

„Шта? Четир финте меса — није могуће! Та ни коштице вам нећу дати — па ако поједе, ево главе.“ И тако му даде касап сам самцит меса и то још нешто преко четир фунте, не били само оклада добивена била.

Дакле Пера је, као што рекох, ушао врло љутит.

„То је и сувише! То су мукe танталове!“ виџаше он горопадно.

„А шта — ваљда ђаче?“

„Та то врашко столарче — говорило данас лекцију, па није знало ништа, а професор — помисли само — каже ђачетовом баби, да му прецентор мора да има сламе у глави, као да му могу кашиком мудрост у главу улити — и то све за три фор. месечно, ух!...“

Ћира. Баш су шмоклани ти полицаји у Трсту.

Спира. А зашто?

Ћира. Та они су тога атенталију познавали пре толико година, па ни један да не намирише, шта ће се из њега излећи!

Спира. А зар би ти намиписао?

Ћира. Него! Чим би чуо да се он зове Oberdanck, таки би

знао, да му не ваља посао.

Спира. А како то?

Ћира. Јер сам познавао више Oberdancka, који су били таки исти, — и још гори него овај.

Ћира. Који је то пут, што саборски одбор заказује саставак цркв. народног сабора?

Спира. То је пут врло законит и на праву осован.

Ћира. Па што г. Тиса не да већ једаред благослов.

Спира. То је за то, што он не радо иде тим путем.

Ћира. Је си ли читао у новинама да је неки Фогарац о покљонио папи више милијона лира?

Спира. Фогарац о!? А да то није Аца Зуб?

Ћира. Неће бити. Јер Аца своје лире не поклања, већ продаје.

Ћира. Ти знаш боље правопис како се управо пише: председник, или председник.

Спира. Оно истина правилније је писати председник. Али ако је говор о председнику нар. скупштине у Београду (о Алекси Поповићу) онда се може писати и председник; јер он ће пресести влади која га је за то место препоручила.

После Осечке катастрофе.

На трулом мосту гвоздени пути,
Та то је страшно, — ох ћути, ћути!

Зар томе нема правога лека?
Зар ћемо тако ићи до века?

На трулом мосту гвоздени пути, —
Па кривицу бацаш на случај крути!

На трулом мосту гвоздени пути —
Та то су наши болови љути.

Та то је оно, чега ћеш наћи
Куд год се будеш Угарском маћи.

Јест, то је мудрост пештанске струје —
А какав исход — ево га ту је.

На трулом мосту гвоздени пути,
Ко би ту мог'о добро да слути!?

Стармали.

„А би ли, бога ти, тај твој јед разгалила нада на какву лепу вечеру?

„Вечеру?“ Запита Пера очевидно разблажен, „лепу вечеру? додаде за тим необично меканим гласом.

„Да, да! Наш комшија Панта клао данас свиње,“ рекох ја мало несигурно; „додуше он је страхан цebraк, али ти си овако промућурна главица, били ти могао како „искумстирати,“ да нас он на вечеру позове — онако какав Studentenwitz?“

„Хм,“ рече он замишлено, „то ће тешко ићи јер Панта је чудан светац — морали би га чиме за се задобити, по вољи му шта учинити . . . а време је опет — што-но рекли Хрвати — „толи“ кратко, скоро ће ваљда почети и та свињска даћа, збиља, госпо, имали он кога свога, који није овде?“

„Ко? Панта?“ запита госпођа Лекса.

„Боме није његово свинче!“ настављаше Пера свој испит.

„Има сина Стевана, ал' тај је одавна у Србији, чујем, да је сада војник и ратује у војсци против Турака. Осим тога има два синовца, једног у Кисачу, а другог у Ковиљу; две снаје и једног брата. . .“

„Добро је, гледаћемо — можда ће се што учинити моћи,“ рече на то Пера велеважним лицем, као какав криминални полицај, који је замршеном лоповлуку у траг ушао.

„Кад почиње весеље?“ запита затим опет.

„У седам часова,“ одговори госпођа Лекса.

„А хоћел' бити тамо каквих филозофских лица,

који би нашу шалу криво разумети могли?“

„А, неће. Мајстор — Јефта и његова Маца, осим тога Јоца, Јефтин шогор и његова сестра од тетке и. . . .“

„Охо, па ти ваљда не знају ни читати, као ни сам Панта?“

„По свој прилици!“ Рече госпођа Лекса и отиде затим из собе

„Врло добро! План је готов, Тошо, ми ћемо на вечеру.“

„Збиља! О вицкасти мој Перо — оди, да те загрлим! Али како ти мислиш, кажи ми бар, да се знам равнати!“

„Немораш ти ништа знати — види ћеш за вечером. Него понеси твој гитар, па ћеш нам тамо свирати — ти ме већ разумеш, само пази, да се што више комада у гитар сподобе! А сад иди, молим те, одма нашем компитону Паји, па га доведи овамо, али нека обуче онај свој велики менчиков и нека обује чизме!“

„Тако! А шта ће наш брбљави Паја, па још са чизмама, бојим се, да ће баш зато испасти каква Stiefel!“

„Неће. Несме нас он издати Иди само по њега, и то брзо. Уз пут се сврни у читаоницу и замоли Ђуру, нека ти даде један егземплар ма које „Заставе“!“

„Ал' за бога. . . .“

„Dixi!“

„Ајде де!“ Помислим у себи и одмах по Пају. Пера узе перо и остаде иза мене нешто пишући на неком папирчићу.

(Свршиће се.)

Ескулапијаде.

(Из бележака наших и туђих)

(Продужење).

Доктор В. имао је обичај писати дугачке рецепте, а лекови које је прописивао били су увек горки.

Дође и нова година (једва дочекана). — Сви пацијенти учинише своје, т. ј. једни послаше доктору хонорар, а други остадоше дужни; само се један нађе, који не учини ни ово ни оно, већ посла доктору своје пар суџука, а на артији у којој су били суџуци умотани, било је написано са великим словима: „Дугачко за дугачко; а слатко за горко.“

Оваки пацијенти здраво су ретки. Н. Н. је имао рану на нози, рану здраво велику и друге помоћи није било, већ се нога морала одсећи. То није мала ствар, али то га је спасло. После месец дана болесник је већ могао доћи једном ногом (и једном штаком) доктору, да му захвали што му је спасао живот.

— Шта сам вам дужан, драги докторе.

— Седамдесет форината, — ако вам није много.

— Ево, изволите примити седамдесет форината; а уз то још ови тридесет.

— А за што ови тридесет?

— На нози, коју сте ми одсекли, имао сам ја осим ране још и један жуљ, који ме је од младости патио. Ви сте ме и тога курталисали. Гризла би ме савест, кад вам не би и за то по могућству платио.

Дозваше доктора к Сими Рогоћу, који је патио од желуца.

Доктор дође и запита: Па шта мислите, брат Симо, шта је узрок вашој болести?

— Јед, господине, јед.

— Па де, пружите језик да га видим.

А Сима, место да пружи језик, пружи руку на своју жену, која је поред доктора стојала и рече јој:

— Знаш шта, жено, покажи ти доктору твој језик, — јер ако ја патим од језика, то неће бити од мога, већ од твога.

Дође снаш Манда у апотеку и заиска да јој даду „Мартинбрандвајна“, јер је чула да је то добро од назеба.

Апотекар јој одговори, да он тога зеља нема нити је игда чуо за њега.

— А шта немате? А како сте јуче дали мојој куми Рези?

Апотекар се сад тек сети да је њена кума Реза јуче кушила „Францбрантвајна“ јер њен се муж зове Франц, а Мандин се муж зове Мартин, за то је и искала Мартинбрантвајна).

П у с л и ц е.

Хрвати зову окупацију: за поседање, окупирати: за посести. Врло добро! Јер то долази од за пасти на сести.

Кад је онај јунак нашег доба о св. Стефанској светковини у Пешти попио две литре воде на душек, сви су се чудили. Ако је то заиста вода била, — рече један калуђер — онда се и ја чудим; ал ко зна, можда је то била ракија.

Боже мој нама је забрањено спивати о старој војводини. А где у Загребу, ватрогасно друштво не само да има својег војводу (г. А. Капнера), него има и надвојводу (г. Дежелића). — Ето један разлог више, да и ми склапамо ватрогасна друштва.

Владика Бранковић гласао је у саборском одбору за проту Бранковића (т. ј. да избор проту Бранковића за члана и сада важи). Е гле! А ја сам мислио, да је владика Бранковић са свим заборавио на проту Бранковића.

Виделовска влада у Србији већ не зна шта ће, него сад се у невољи својој хвата за Босну. (Кома је суђено да се ухвати, тај ће ухватити ма где).

Библијска питања.

11.

Да ли би Ева боље радила да је играла „фрише фире“, него што се са змијом у разговор упустила? Шта би јој пре мужа упропастило?

12.

Да ли је Кајин био Хрват, кад је тако јако мрзио на свога брата?

13.

Да ли је Давид мислио на турско-бечејску конференцију, кад је писао: „Блажен муж, иже не идет на совјет нечестивих“!?

14.

Да ли би човек и сад радо дао, да му се истине ребро а из њега створи „фришефирница“?

15.

Где је било сигурније, да ли на Нојевом ковчегу или на осечкој ћуприји?

16.

Кад је Ноје измислио вино, постигла га је после несрећа од велике воде (потопа), а да ли и данашњи наши бирташи сматрају то за несрећу, кад имају много воде око себе?

17.

Кад је Лотова жена због љубопитства у со претворена, да ли је и онда Србија тражила монопол соли?

18.

Од куда је то, да су још стари написали: „Бла-

WWW.UNILIB.RS
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

жени нишчи духом,“ кад онда још није „Ера“ излазио?

19.

Да ли је вавилонска кула грађена некад у Новом Саду, кад су се тако разни језици појавили?

20.

Да ли ће се прота Бранковић држати старог завета (свог) или новог?

Аб.

Без те смо несреће могли бити.

Кукавни Хусари

И тужна им мати,

Морадоме млађан живот

Мутној Драви дати!

Ово се баш зове:

Не знаш куд те воду

Већ онако слепо

И у ватру и у воду.

А сувише јоште,

Туго моја, туго,

Без невоље једно

Без невоље друго.

Т.

Радосна статистика.

Од 1157 за школу способне деце у Новоме Саду, похађају школу ове године само њих 512, а више од половине, дакле њих 645 не иду у школу.

Дакле 645 српске деце неће учити мађарски. Ово је врло добро, само се бојимо, да се неће наша варошка власт заузети да их силом натера да иду у школу, већ и у интересу ширења мађарског језика.

Аб.

Јавна захвалност,

пречаст. госп. Т. М—ћу архимандриту.

До неба Вам хвала, преч. Господине, што сте у очи Крстова место мене одслужили вечерње, јер како сам се ја у касини закартао, бог ме сам и заборавио за вечерње.

У Б . . . на крстов дан 1882.

Ваш благодарњејши
Поп Гага.

Б а л з а к,

Балсак је био комшија кнезу Ц., те је чешће ишао овоме у кућевном обичном оделу. Али једнога дана затече тамо и кнежеву нећаку, те се стаде изви-

њавати, што је у тако рахатном руву дошао к њима. На то ће оштроумна женска ова одговорити: „Драги господине, ја кадгод сам читала ваше књиге, нисам никада разабирала, какве су им корице.“

Практичан слепац.

У једном друштву седео је и један слеп човек. Ту је била и једна госпођица коју он није познавао. Слепац је дуго ћутао, на једаред ће рећи својој суседу: О, о, ала та госпођица има лепе зубе.

— А од куд ти знаш кад не видиш.

— Та ето је чујем, рече слепац — како се непрестано смеје. А то за цело не би чинила да нема лепе зубе.

Не радо остаје дужан.

Е тако, мој крчмару; ја сам сад вечерао, и попио три чаше вина, — сад треба да вам платим. Е, ал ја немам новаца. — За то, молим вас да ми узајмите једну форинту, да вам могу платити. Јер, знате ја не радо остајем коме дужан.

Одговори уредништва.

„Претоварено“. Јесте претоварено, али чиме? празним фразама и блутавим усиљеним досеткама.

С. М у Т. Први пут нам се јављате, и то у ствари која се вас лично тиче. У таким приликама морамо бити на опрезу,

„Грош за грош.“ По жељи вашој и изузетно враћамо вам натраг, јер не можемо употребити.

Незнанку. Ако мислите, да би могли већго извести, покушајте. Замисао је добра.

У Осеку. Жалостан сте предмет изабрали за шаљиву песму. Шала се прима само кад је умесна.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Потписана издавалац-штампарија издала је пре две године дана збирку књига за школу и народ под називом:

„ПОЧЕТНИЦЕ ПРИРОДНИХ НАУКА“

По суду књижевне критике и меродавних лица, ове су књиге не само добро дошле у своје време публици српској, него су оне од велике користи просвети нашега народа, наиме српској школи.

У нади да ће и даље књиге те започете збирке наћи одзива у наше читалачке цублике, продужујемо или боље настављамо прекинуто издавање почетница природних наука, од којих ће за кратко време изићи у нашем издању три важне и веома интересне свеске:

1. Општи увод у природне науке. од Т. Хекслија, српски превод од Дра Лазе Пачу-а шефа општинских лекара у Београду. Цена 50 новч.

2. Физиологија од М. Форстера, са једном насловном сликом и 18 слика у тексту. Српски превод Дра Лазе Пачу-а, шефа општинских лекара у Београду. Цена 50 новч.

3. Минералологија од И. Петерса, са 46 слика у тексту. Српски превод И. М. Душманића. Цена 50 новч.

Све три књиге биће укoricене у лепе тврде корице.

У Н. Саду 20. септембра 1882.

Штампарија А. Пајевића.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме седамнајетом броју за 1882. ове чланке: 1. Слушајте оца (свршетак) од Милорада. 2. Дивља мачка (са сликом) 3. А ратос таке љубави (са сликом) од Чика Јове. 4. Дуга од Браца Светомира 5. Езопова басна (са сликом). 6. Нешто о Хинезима (са две слике). 7. Све има своје време. 8. Олакшица у несрећи. 9. Пут у Раваницу (Свршетак) од браца Јове. 10. Запамтите ово 11. Ала је то чудновато (са сликом). 12. Даштања 13. Чика Јовина пошта.

— Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, Währingerstrasse 9. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампариие А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

САД ЈЕ БАШ ИЗИШЛА ИЗ ШТАМПЕ ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

Цена 28 новч.

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као:	
Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Рачунски примери за уч. 3.-ег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Велика катавасија	1.— "
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— "
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама, друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампариие А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

ПОШТ. ЛАЂА
ОД 10.
ДО ДАЂЕ

ПОЧИЊУЋИ
ЈУНА.
НАРЕДБЕ.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући понедељник у 5 сати после подне.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у 1/2 11 сати пре подне.

СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртком после 5 сати после подне. ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

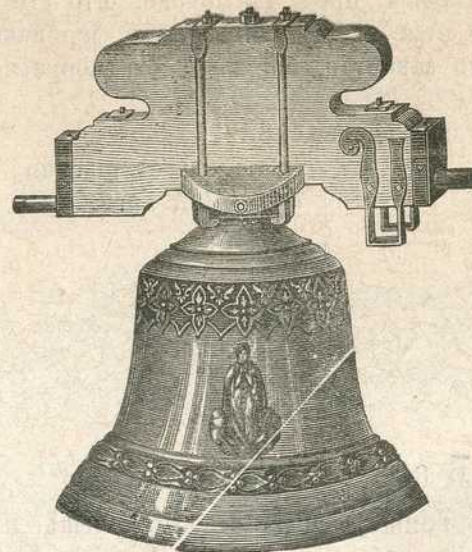
РАСПРОДАЈА.

КОД БЕЛОГ ЛАВА У НОВОМ САДУ.

Свакојакe врсте јесењих и зимских огртача (јакнова, мантлета), колчака (муфова), капа по моди и шешира од филца, ципела од филца и кожних за госпође и девојке, а осим тога за господу и дечаке елегантних шешира од филца шубара од перваза и капа од чоје, бунде за пут, чизме за пут и вреће за ноге, корпе за ноге, огртача против кише од каучука, свакојаких кишобрана, путничких торба, кошуља од шифона, оксфордских и од фланела кругнова, краватли и галантеријског еспапа од коже

2—6

ЗВОНА.

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

2—12

Звоноливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА